

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Aleny Poláčkovej PhD. a JUDr. Jozefa Milučkého, v právnej veci žalobcu: **A. B.**, *právny zástupca: JUDr. L. K., advokát*, proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. SLV-806/PK-2008 zo dňa 23. septembra 2008, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. októbra 2009, č. k. 1 S 211/2008-69, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. októbra 2009, č. k. 1 S 211/2008-69 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného č. SLV-806/PK-2008 zo dňa 23. septembra 2008 **z r u š u j e a v e c v r a c i a s p r á v n e m u o r g á n u** na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Účastníkom náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 29. októbra 2009, č. k. 1 S 211/2008-69 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. SLV-806/PK-2008 z 23. septembra 2008, ako aj rozhodnutia správneho orgánu

prvého stupňa – Personálneho rozkazu ministra vnútra Slovenskej republiky č. 378/2008 zo 16. júla 2008, na základe ktorých bol žalobca prepustený zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru Slovenskej republiky – stálej štátnej služby vo funkcii referent Obvodného oddelenia Policajného zboru v dolnom Kubíne, služobného úradu Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Žiline (ďalej len „služobný pomer policajta“) k 20. júlu 2008, z dôvodu zvlášť hrubého porušenia služobnej prísahy a služobnej povinnosti tým, že štátnu službu vykonával pod vplyvom zakázaných návykových látok, podľa § 192 ods. 1 písm. e) zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len „zákon o štátnej službe policajtov“).

Po preskúmaní predmetných rozhodnutí, ako aj postupu, ktorý vydaniu týchto rozhodnutí predchádzal, dospel krajský súd k záveru, že tieto sú v súlade so zákonom, nakoľko podľa jeho názoru správne orgány postupovali v konaní v medziach zákona rešpektujúc ústavné a zákonné práva žalobcu, pričom ani v procesnom postupe správnych orgánov sa nevyskytli také vady, ktoré by mali za následok nezákonnosť vydaných rozhodnutí. Žalovaný sa v rozhodnutí vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu, ktoré uviedol v odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu. Správne zistil skutkový stav a vyvodil správny právny záver v tom zmysle, že žalobca porušil služobnú povinnosť, resp. služobnú prísahu zvlášť hrubým spôsobom, keď 22. apríla 2008 vykonával službu pod vplyvom omamných látok, ktorú skutočnosť mal žalovaný preukázanú toxikologickým vyšetrením biologického materiálu žalobcu.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Podľa jeho názoru krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym právnym záverom a neprihliadol na jeho tvrdenia uvedené v žalobe. Zopakoval všetky svoje námietky uvedené v žalobe a zdôraznil, že od svojho narodenia až doposiaľ žiadne návykové ani omamné látky neužíval a nezákonnosť postupu správnych orgánov vidí predovšetkým v tom, že ani správne orgány ani súd prvého stupňa sa nevysporiadali s jeho námietkami týkajúcimi sa nesprávneho a nezákonného postupu žalovaného pri zisťovaní prítomnosti omamných látok v jeho moči. Z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutia žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu zruší a vec im vráti na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Žalovaný vo svojom vyjadrení z 29. decembra 2009 žiadal rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že námietky uvádzané žalobcom v odvolaní boli predmetom prieskumu v konaní pred súdom prvého stupňa, s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal a pokiaľ ide o námietku nesprávneho postupu pri zisťovaní prítomnosti omamných látok v moči žalobcu, žalovaný opätovne uviedol, že tieto námietky žalobca neuviedol v odvolacom konaní pred správnym orgánom a preto sa s nimi žalovaný ani nemohol vysporiadať. Podľa jeho názoru predmetom súdneho prieskumu môžu byť len tie námietky vznesené v žalobe, ktoré už boli uplatnené v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu a s ktorými sa musel žalovaný ako odvolací orgán vysporiadať vo svojom druhostupňovom rozhodnutí napadnutom žalobou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné vyhovieť.

Štátnu službu príslušníkov Policajného zboru, príslušníkov Slovenskej informačnej služby, príslušníkov Národného bezpečnostného úradu, príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a príslušníkov Železničnej polície, ako aj právne vzťahy, ktoré súvisia so vznikom, zmenami a skončením štátnej služby upravuje zákon o štátnej službe policajtov.

Podľa § 192 ods. 1 písm. e) tohto zákona policajt sa prepustí zo služobného pomeru, ak porušil služobnú prísahu alebo služobnú povinnosť zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Podľa § 194 ods. 1 rozhodnutie o prepustení sa musí vyhotoviť písomne a musí byť v ňom uvedený **dôvod prepustenia so skutočnosťami**, ktoré ho **zakladajú**, inak je neplatné.

Podľa § 233 ods. 1 oprávnený orgán postupuje pred vydaním rozhodnutia tak, aby bol **presne a úplne zistený skutočný stav veci**; na ten účel je povinný obstarat' si na rozhodnutie potrebné podklady.

Podľa ods. 2 oprávnený orgán posudzuje rovnako dôkladne všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

Podľa § 241 ods. 1 rozhodnutie musí byť v súlade s právnymi predpismi, **musí vychádzať zo skutočného stavu veci** a obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní.

Podľa § 243 ods. 1 odvolacím orgánom je najbližší nadriadený orgánu, ktorý rozhodnutie vydal.

Podľa ods. 3 odvolací orgán **preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu**; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie **doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni**.

Podľa ods. 4, ak sú na to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

Podľa ods. 5 odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti oprávnenému orgánu, ktorý ho vydal, na nové prerokovanie a rozhodnutie, ak je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti; oprávnený orgán je právnym názorom odvolacieho orgánu viazaný.

Podľa § 247a na konanie podľa tohto zákona sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní (Správny poriadok) okrem výkonu rozhodnutia.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

V odvolaní žalobca predovšetkým namietal, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho námietkou, ktorou spochybnil hodnovernosť preukázania samotnej skutočnosti, že v stanovený deň bol pod vplyvom omamných látok.

Z vyššie uvedených ustanovení zákona o štátnej službe policajtov vyplýva, že v rozhodnutí o prepustení zo služobného pomeru policajta musí byť uvedený dôvod prepustenia so skutočnosťami, ktoré ho zakladajú, inak je neplatné.

Z administratívneho spisu žalovaného vyplýva, že dôvodom na prepustenie žalobcu zo služobného pomeru bola tá skutočnosť, že žalobca v určený deň nastúpil do služby pod vplyvom zakázaných návykových látok. Tento fakt mal žalovaný preukázaný z toxikologického rozboru vzorky žalobcovho biologického materiálu – moču.

Z výsledkov toxikologického vyšetrenia Súdnolekárskeho a patologicko-anatomického pracoviska v Martine zo dňa 21. mája 2008 vyplýva, že vo vzorke moču žalobcu bola metódou TLC a imunochemickou metódou zistená prítomnosť metamfetamínu a amfetamínu a tiež metódou TLC v analyzovanej vzorke moču bola zistená prítomnosť kanabinoïdov (rozkladných produktov konope).

Z odborného vyjadrenia Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru zo 16. júna 2008, č. p.: PPZ-5132KEU-BA-EXP-2008 vyplýva, že: „...vo vzorke moču nstržm. A. B. bola metódou TLC a imunochemickou metódou zistená prítomnosť metamfetamínu a amfetamínu. Ďalej bola metódou TLC v analyzovanej vzorke moču zistená prítomnosť rozkladných produktov konope (kanabinoïdov), **ktorá ale nebola ďalej potvrdená imuchemickým vyšetrením moču, ktoré bolo vykonané. Dovoľujeme si upozorniť, že každý pozitívny screeningový výsledok (metódy TLC, imunochemické metódy) sa musí potvrdiť identifikačnou metódou (plynová chromatografia s hmotnostným detektorom), aby bol vylúčený možný falošne pozitívny výsledok z orientačnej skúšky...**“.

Z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ dôvodom na prepustenie žalobcu mal byť výkon štátnej služby pod vplyvom zakázaných návykových látok, tak táto skutočnosť mala byť jednoznačne preukázaná.

Z vyššie uvedeného vyjadrenia Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru však vyplýva, že u žalobcu bola v analyzovanej vzorke moču zistená prítomnosť rozkladných produktov konope (kanabinoïdov), ale táto nebola ďalej potvrdená imunochemickým vyšetrením moču, ktoré bolo vykonané.

Taktiež pozitívny screeningový výsledok (metódy TLC, imunochemické metódy) na prítomnosť metamfetamínu a amfetamínu nebol ďalej potvrdený identifikačnou metódou (plynová chromatografia s hmotnostným detektorom), a preto nie je možné vylúčiť možný falošne pozitívny výsledok z orientačnej skúšky.

Preto odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný nepostupoval správne, keď potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu pokiaľ ide o dôvod prepustenia žalobcu bez toho, aby sa uvedenými skutočnosťami zaoberal a naznačené nedostatky v zisťovaní skutkového stavu odstránil.

Na tejto skutočnosti nemení nič ani ten fakt, že žalobca v odvolacom konaní pred správnymi orgánmi tieto skutočnosti nenamietal.

Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že z dikcie ustanovenia § 59 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“) je zrejmé, že odvolací správny orgán má rozsiahle oprávnenia nielen čo do rozsahu prieskumnej činnosti, ale aj vo vzťahu k spôsobu rozhodnutia o odvolaní. Odvolací orgán pri svojom rozhodovaní nie je viazaný návrhmi odvolateľa. Naopak, zákon mu ukladá povinnosť zrušiť, resp. zmeniť každé nezákonné rozhodnutie, a to aj mimo rámca dôvodov odvolania.

Napriek tomu, že Správny poriadok v zmysle § 247a zákona o štátnej službe policajtov sa na tento zákon nevťahuje, znenie § 59 ods. 1 a 2 Správneho poriadku a § 243 ods. 3 a 4 zákona o štátnej službe policajtov je totožné. Preto aj v danom prípade platí výklad, ktorý Najvyšší súd SR urobil judikatúrou pokiaľ ide o rozsah prieskumnej povinnosti odvolacieho orgánu pri posudzovaní dôvodov odvolania.

Princíp naznačený v stanovisku žalovaného, pokiaľ ide o rozsah prieskumnej povinnosti odvolacieho správneho orgánu vo vzťahu k obsahu odvolania je uplatniteľný vo veciach daňových, pri ktorých platí, že predmetom súdneho prieskumu môžu byť len tie námietky vznesené v žalobe (žalobné dôvody), ktoré už boli uplatnené v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu správcu dane a s ktorými sa musel žalovaný ako odvolací orgán vysporiadať vo svojom druhostupňovom rozhodnutí napadnutom žalobou. Tento však vychádza zo špecifickej úpravy správneho konania v daňových veciach.

Argumentácia žalovaného je preto v tejto časti mylná.

Nemožno súhlasiť ani s názorom krajského súdu, že ak aj protokol o lekárskom vyšetrení ku skúške na iné návykové látky neobsahoval všetky formálne náležitosti predpísané zákonom, tak priebeh toxikologickej skúšky bol, po objasnení primárom súdno-lekárskeho a patologicko-anatomického pracoviska úradu, MUDr. V. M., vykonaný v súlade so zákonom a všeobecnými podmienkami. Toxikologickej skúške totiž chýbala podstatná náležitosť, a to overenie výsledku, ktoré malo vylúčiť prípadný možný falošne pozitívny výsledok z orientačnej skúšky. Tento nedostatok nie je možné napraviť objasnením, iba doplnením skutkového stavu o zistenie, či výsledok bol alebo nebol požadovaným spôsobom overený. Pri nedostatku takéhoto dôkazu je podľa názoru odvolacieho súdu skutkový stav zistený nedostatočne.

Tvrdenie žalovaného, že správanie žalobcu potom, ako mu bol oznámený pozitívny výsledok, a najmä jeho meniace sa výpovede týkajúce sa spôsobu, akým sa mu mohli omamné látky dostať do tela, nasvedčuje tomu, že vylúčenie so služobného pomeru bolo dôvodné odvolací súd odmieta, pretože tieto nepredstavovali dôvod prepustenia. Takýmto dôvodom bolo nastúpenie do služby pod vplyvom zakázaných návykových látok a táto skutočnosť nepochybniteľným a zákonným spôsobom preukázaná nebola.

Z uvedených dôvodov sa odvolací súd nestotožnil s rozhodnutím krajského súdu a uznal námietky žalobcu za dôvodné.

Keďže súd prvého stupňa žalobu žalobcu zamietol, postupoval odvolací súd podľa § 250ja ods. 3 OSP tak, že rozsudok Krajského súdu v Bratislave zmenil, keďže neboli splnené podmienky na jeho zrušenie ani potvrdenie.

Vzhľadom na to, že podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu nie je úlohou súdov pri preskúvaní rozhodnutí správnych orgánov nahrádzať ich činnosť najmä pokiaľ ide o riadne zistenie skutkového stavu, zrušil odvolací súd napadnuté rozhodnutie žalovaného a vrátil mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie s tým, že v ďalšom konaní bude správny orgán viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, za účelom riadneho zistenia skutočného stavu doplní dokazovanie v naznačenom smere a vo veci opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie aj náležite odôvodní.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko úspešný žalobca náhradu trov odvolacieho konania nežiadal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok

V Bratislave dňa 18. augusta 2010

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová